

4/1-b Prim İşlemleri

4/b Kapsamında Sigortalı Sayılanlar

- Hizmet akdine bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan
 - 1) Ticarî kazanç veya serbest meslek kazancı nedeniyle gerçek veya basit usûlde
 - gelir vergisi mükellefi olanlar,
 - 2) Gelir vergisinden muaf olup, esnaf ve sanatkâr siciline kayıtlı olanlar,
 - 3) Anonim şirketlerin yönetim kurulu üyesi olan ortakları, sermayesi paylara
 - bölünmüş komandit şirketlerin komandite ortakları, diğer şirket ve donatma
 - iştiraklerinin ise tüm ortakları,
 - 4) Tarımsal faaliyette bulunanlar,
- Köy ve mahalle muhtarları
- Jokey ve antrenörler
- İsteğe bağlı sigortalılar

Prime Esas Kazanç

- Aylık prime esas kazanç, 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırı ile üst sınırı arasında kalmak şartı ile **kendileri tarafından beyan edilecek** günlük kazancın otuz katıdır.
- 82 nci maddeye göre; 5510 sayılı Kanun gereğince alınacak prim ve verilecek ödeneklerin hesabına esas tutulan günlük kazancın alt sınırı, sigortalıların yaşlarına uygun asgarî ücretin otuzda biri, üst sınırı ise 16 yaşından büyük sigortalıların günlük kazanç alt sınırının 7,5 katıdır.

2025 yılı günlük kazanç sınırları;	2025 yılı aylık kazanç sınırları;
Alt Sınır: 866,85 TL	Alt Sınır: 866,85 TL x 30= 26.005,5 TL
Üst Sınır: 6.501,38 TL	Üst Sınır: 6.501,38 TL x 30= 195.041,4 TL

Prime Esas Kazanç

- Prime esas kazanç beyanları Kuruma verilecek beyan formu ile yapılabildiği gibi e-Devlet üzerinden de yapılabilmektedir.
- **Beyanda bulunmayan** sigortalıların aylık prime esas kazancı, Kurumca prime esas günlük kazanç **alt sınırının** otuz katı olarak belirlenir.
- 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılmayı gerektirecek birden fazla durumun söz konusu olması halinde **tek beyanda** bulunulur.

Prime Esas Kazanç

Tarım sigortalıları

- 5510 sayılı Kanunu'nun yürürlüğe girdiği 01.10.2008 tarihinde 4/1-b(4) kapsamındaki **tarım sigortalıları prime esas kazancı prime esas günlük kazanç alt sınırı ile üst sınırı arasında kalmak şartı ile kendileri tarafından beyan edilecek günlük kazancın 15 katı üzerinden başlanılarak, takip eden her yıl için bir puan artırılmak suretiyle otuz katını geçmemek üzere 2023 yılına kadar avantajlı koşullarda primlerini ödeyebilmişlerdir.**
- Bu kapsamdaki sigortalılarımız 2008 yılında **15**, 2009 yılında **16**, 2010 yılında **17**,..., 2022 yılında **29** gün ve 2023 yılında **30** gün üzerinden prim ödeyerek **30 gün hizmet** kazanmışlardır.

Muhtarlar

- Muhtar sigortalıların aylık prime esas kazançları, günlük prime esas kazanç **alt sınırının otuz katıdır**. Daha yüksek bir kazanç belirlenemez.

Prim Oranları

4/b kapsamındaki sigortalılar için prim oranları
(İsteğe bağlı sigortalılar hariç)

5510 S.K. 82'nci maddeye göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırı ile üstsınırı arasında kalmak şartıyla sigortalı tarafından beyan edilecek günlük kazancın otuz katının %34,75'i oranında prim öderler.

2025 yılı için 4/1-b kapsamındaki sigortalıların ödeyecekleri prim oranları ve tutarları

$866,85 \times 30 \times \%34,75 = 9.036,91$ TL (min.)

$6.501,38 \times 30 \times \%34,75 = 67.776,89$ TL (max.)

Uzun Vadeli Sigorta Kolları %20

Kısa Vadeli Sigorta Kolları %2,25

Genel Sağlık Sigortası %12,5

%34,75

Primlerin Ödenmesi

- 4/b sigortalıları her aya ait primlerini **takip eden ayın sonuna kadar** Kuruma ödemekle yükümlüdürler.

.Tarım sigortalıları için 2022 yılından itibaren yürürlüğe giren uygulama ile prim ödeme dönemleri yeniden belirlenmiştir.

- Primler, Kurumun anlaşmalı olduğu Banka ve finans kuruluşları, PTT vasıtasıyla ve internet üzerinden [e-SGK](#) aracılığıyla ödenebilmektedir.

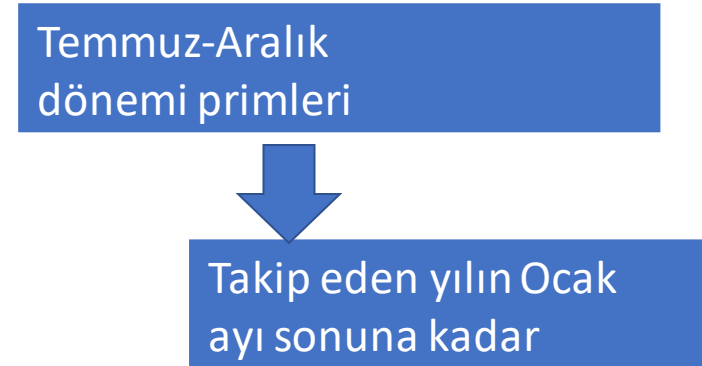
- 4/b kapsamındaki **muhtar sigortalıların prim ödeme yükümlüsü il özel idareleri veya yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarıdır.**

Primlerin Ödenmesi

- **4/b kapsamındaki tarım sigortalılar için**, genel sağlık sigortası primi ile kısa ve uzun vadeli sigorta kolları primlerini ayrı ayrı veya birlikte tahsil edilecek şekilde prim ödeme tarihlerini veya dönemlerini belirlemeye Kurum yetkilidir (5510 S.K. Md.88).
- Kurum bu yetkisini kullanarak Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinde düzenleme yapmıştır.
- 4/b kapsamındaki tarım sigortalılarımıza yönelik prim ödeme kolaylığı sağlama amacıyla **2022 yılı Ocak ayında** yeni bir düzenleme yürürlüğe konulmuş, bu sigortalılarımızaprimlerini **altışar aylık dönemlerde** ödeyebilme imkânı getirilmiştir.
- Uygulama ile tarım sigortalıları primlerini aylık olarak ödemeye devam edebilecekleri gibi dilerlerse altışar aylık dönemler halinde de ödeyebileceklerdir.

Primlerin Süresinde Ödenmemesi

- **Kurumun prim ve diğer alacakları süresi içinde ve tam olarak ödenmezse,**
 - Ödenmeyen kısmı sürenin bittiği tarihten itibaren ilk üç aylık sürede her bir ay için % 3 oranında **gecikme cezası uygulanarak** artırılır.
 - Ayrıca, her ay için bulunan tutarlara ödeme süresinin bittiği tarihten başlamak üzere borç ödeninceye kadar;
 - Her ay için ayrı ayrı Hazine Müsteşarlığınca açıklanacak bir önceki aya ait Yeni Türk Lirası cinsinden iskontolu ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetlerinin aylık ortalama faizi bileşik bazda uygulanarak **gecikme zammı hesaplanır.**
 - Ödemenin yapıldığı ay için gecikme zammı günlük hesaplanır.

Zamanaşımı

- Kurumun prim ve diğer alacakları **ödeme süresinin dolduğu tarihi takip eden takvim yılı başından başlayarak** on yıllık zamanaşımına tâbidir.
- Zamanaşımından sonra yapılan ödemeler kabul edilir.
- 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendine tâbi sigortalıların **zamanaşımı nedeniyle prim ödenmeyen süreleri, sigortalılık süresinden sayılmaz ve bu süreye ilişkin sigortalılık hak ve yükümlülükleri düşer**

Yanlış veya Yersiz Alınan Prim ve Prime İlişkin Tutarların İadesi

- Yanlış veya yersiz alınmış olduğu tespit edilen primler, **alındıkları tarihten on yıl geçmemiş ise**, sigortalılara ya da hak sahiplerine **kanuni faizi ile birlikte** geri verilir.
- 4/b kapsamındaki sigortalılardan yanlış veya yersiz tahsil edilmiş her türlü prim, faiz, gecikme cezası ve gecikme zammı tutarı **Kuruma başka prim borcunun bulunmaması halinde ayrıca talebi olup olmadığına bakılmaksızın** iade edilir.
- Yanlış veya yersiz alınan tutar için **tahsil edildiği tarihi takip eden aybaşından iadenin yapıldığı ayın başına kadar** hesaplanacak kanuni faizi ile birlikte ödeme yapılır.

Primlerin Ertelenmesi

- Yangın, su baskını, sel, kuraklık, yer kayması, deprem gibi afetlerle **ağır hastalık, ağır kaza, tutukluluk ve sabotaj** gibi nedenlerle ticari veya ekonomik kayıplara uğrayan 4/b kapsamındaki sigortalılar;
 - Bu durumu belgelemeleri kaydıyla,
 - Vakanın veya afetin meydana geldiği tarihten itibaren üç ay içinde talepte bulunmaları,
 - Prim ödeme aczine düştüklerinin, yapılacak inceleme sonucu anlaşılması hâlinde,
- Vaka veya afet tarihinden önce **ödeme süresi dolmuş** mevcut Kuruma olan borçlar,
- Vaka veya afetin meydana geldiği tarihi **takip eden üçüncü ayın sonuna kadar** tahakkuk edecek Kuruma olan borçlar,
- Vaka veya afetin meydana geldiği **tarihten itibaren bir yıla kadar** Kurumca ertelenebilir.

Primlerin Ertelenmesi

- Yetkili makamlarca **genel hayatı etkilediğine dair karar verilen** vaka, afet veya mücbir sebep hâllerinde,
 - Genel hayatın etkilendiği bölge, il, ilçe veya mahalde doğrudan veya dolaylı olarak zarar gören sigortalı ve hak sahiplerince 5510 S.K.' ya göre Kuruma yapılması gereken başvuruların, ödenmesi gereken primlerin ve diğer Kurum alacaklarının ödeme sürelerini,
 - 5510 S.K.' daki sürelere bağlı olmaksızın, genel hayatın etkilendiği bölge, il, ilçe veya mahaldeki şartları ve gelişmeleri göz önünde tutarak belirlemeye ve ertelemeye **Kurum yetkilidir**.
 - Kuruma olan borçların ertelendiği sürede zamanaşımı işlemez ve ertelenen kısmına gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanmaz.

Prim Teşvikleri

5 Puanlık Prim Teşviki

- İsteğe bağlı sigortalılar ve muhtar sigortalılar hariç
- 4/b kapsamındaki sigortalıların malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinden, beş puanlık kısmına isabet eden tutar Hazinece karşılanır.
- %20 yerine %15 Uzun Vadeli Sigorta Kolları Primi ödenir.
- Toplam prim %34,75'den %29,75'e düşer.

2025 yılı Ocak ayı itibarıyla geçerli olan asgari ücret dikkate alındığında;

$866,85 \times 30 \times \%29,75 = 7.736,63$ TL (teşvikli asgari)

$6.501,38 \times 30 \times \%29,75 = 58.024,82$ (teşvikli azami)

Prim Teşvikleri

- **5 Puanlık Prim Teşvikinin Şartları;**
- Primlerin Hazinece karşılanmayan kısmının yasal süresinde ödenmesi,
- Sigortalıların Kuruma kendi sigortalılıklarından kaynaklanan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunmaması gerekmektedir.

Ancak Kuruma olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarını taksitlendiren veya yapılandıran sigortalılar bu taksitlendirme veya yapılandırma işlemleri devam ettiği sürece prim teşvikinden yararlandırılır.

Şartları taşıyan sigortalılar herhangi bir başvuruda bulunmaksızın 5 puanlık prim indiriminden otomatik olarak yararlandırılmaktadır.

Prim Teşvikleri

Genç Girişimci Teşviki

- 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 20 nci maddesi kapsamında genç girişimcilerde kazanç istisnasından faydalanan,
- Mükellefiyet başlangıç tarihi itibarıyla 18 yaşını doldurmuş ve 29 yaşını doldurmamış olanlardan,
- 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında 1/6/2018 tarihinden itibaren ilk defa sigortalı sayılan gerçek kişilerin

Primleri **1 yıl süreyle** 82 nci madde uyarınca belirlenen **prime esas kazanç alt sınır üzerinden** Hazine ve Maliye Bakanlığınca karşılanır.

Prim Teşvikleri

Genç Girişimci Teşviki

Genç girişimcilere sağlanan sigorta prim teşvikinden yararlanmak için

- 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun mükerrer 20'nci maddesi kapsamında genç girişimcilerde kazanç istisnasından faydalananı olmak,
 - Mükellefiyet başlangıç tarihi itibarıyla 18 yaşından büyük ve 29 yaşından küçük olmak,
 - 01.06.2018 tarihinden itibaren ilk defa vergi mükellefi olarak 4/b kapsamında sigortalı sayılan gerçek kişilerden olmak,
 - Kendi işinde fiilen çalışıyor veya işi sevk ve idare ediyor olmak gerekmektedir.
- Faaliyetin adi ortaklık veya şahıs şirketi bünyesinde yapılması halinde, ortaklar arasında sadece en genç ortak sigorta prim teşvikinden faydalanabilir. Ayrıca tüm ortakların ayrı ayrı teşvik şartlarını da taşıyor olmaları gerekmektedir.

Teşvikten yararlanmak isteyen sigortalıların başvuruları; bağlı bulundukları vergi dairesinden temin edecekleri "Genç Girişimcilerde Kazanç İstisnası" belgesi ile bağlı bulundukları sosyal güvenlik il müdürlüğü ve sosyal güvenlik merkezlerinden yapılmaktadır.

Sigortalılığın Durdurulması ve İhya

5510 sayılı Kanunda çeşitli tarihlerde yapılan düzenlemelerle; prim borcu bulunan 4/b kapsamındaki sigortalıların sigortalılık sürelerinin durdurulmasına ve talepleri halinde bu süreleri ihya ederek yeniden canlandırabilmelerine olanak tanınmıştır.

- **Geçici 17 nci madde uygulaması ile 30/4/2008 tarihi itibarıyla beş yılı aşan süreye ilişkin prim borcu bulunanların** sigortalılıkları daha önceki prim ödemelerinin karşıladığı sürelerle göre durdurulmuş, **prim borçları silinmiştir.**
- **Geçici 63 üncü madde uygulaması ile 30/4/2015 tarihi itibarıyla 12 ay ve daha fazla süreye ilişkin prim borcu bulunanların** sigortalılıkları daha önceki prim ödemelerinin karşıladığı sürelerle göre durdurulmuş, **prim borçları silinmiştir.**
- **Geçici 76 ncı madde uygulaması ile 31/5/2018 tarihi itibarıyla** prim borcu bulunanların sigortalılıkları daha önceki prim ödemelerinin karşıladığı sürelerle göre durdurulmuş, **prim borçları silinmiştir.**
- **Geçici 83 üncü madde uygulaması ile 31/10/2020 tarihi itibarıyla** prim borcu bulunanların sigortalılıkları daha önceki prim ödemelerinin karşıladığı sürelerle göre durdurulmuş, **prim borçları silinmiştir.**
- **Geçici 84 üncü madde uygulaması ile 30/4/2021 tarihi itibarıyla** prim borcu bulunanların sigortalılıkları daha önceki prim ödemelerinin karşıladığı sürelerle göre durdurulmuş, **prim borçları silinmiştir.**

Sigortalılığın Durdurulması ve İhya

- Sigortalılıkları durdurulanların 4/b kapsamındaki faaliyetlerinin devam ediyor olması halinde, durdurma işleminde prim borçlarının esas alındığı tarihlerin ertesi günü itibarıyla sigortalılıkları tekrar başlatılmıştır.
 - Geçici 17 nci madde uygulamasında **1/5/2008** itibarıyla
 - Geçici 63 üncü madde uygulamasında **1/5/2015** itibarıyla
 - Geçici 76 ncı madde uygulamasında **1/6/2018** itibarıyla
 - Geçici 83 üncü madde uygulamasında **1/11/2020** itibarıyla
 - Geçici 84 üncü madde uygulamasında **1/5/2021** itibarıyla
- Sigortalılıkları tekrar başlatılmıştır.

Sigortalılığın Durdurulması ve İhya

➤ İhya;

- Durdurulan ve hizmet verilmeyen sigortalılık sürelerini **4/b sigortalısı** ya da **hak sahiplerinin** ödeme yaparak tekrar kazanmaları işlemidir.
- **Talebe bağlı** bir işlemdir.
- Talep tarihindeki prime esas kazanç sınırları dahilinde sigortalı ya da hak sahiplerincebelirlenen prime esas kazanç tutarı üzerinden ihya yapılır.
- Hesaplanan borç tutarının tamamı, borcun tebliğ tarihinden itibaren **üç ay içinde** ödenmelidir.
- Sigortalının durdurulmuş olan sigortalılık sürelerinin **tamamı ihya edilmelidir.**

2025 yılı için bir günlük asgari ihya tutarı 4/b : $866,85 \times \%34,75 = 301,23$ TL

Tarımsal Kesinti Uygulaması

- **5510 sayılı Kanunun 88 inci maddesinin on ikinci fıkrası ile;**

4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında sigortalı olarak tescil edilmiş olanların prim borçlarını, sattıkları tarımsal ürün bedellerinden borç tutarını geçmemek şartıyla % 1 ilâ % 5 oranları arasında olmak üzere kesinti yapılmak suretiyle tahsil etmeye Sosyal Güvenlik Kurumu yetkili kılınmıştır.

- **Tarımsal Kesinti Uygulamasının usûl ve esasları 1/3/2013 tarihli ve 28574 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan «Tarımsal Faaliyette Bulunanların Prim Borçlarının Sattıkları Tarımsal Ürün Bedellerinden Kesinti Yapılmak Suretiyle Tahsil Edilmesine Dair Tebliğ» ile belirlenmiştir.**

Tarımsal Kesinti Uygulaması

➤ Tebliğe göre;

- Kamu kurum ve kuruluşları ile kamuya ait ticari işletmeler, kamu iktisadi teşebbüsleri, sair kurumlar (kooperatif, birlik ve diğer kurumlar), ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri, zirai kazançlarını, bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı tevkifat sorumlusu olarak belirlenmiştir.

- Kesinti yapmakla yükümlü olan gerçek ve tüzel kişiler, tarımsal faaliyette bulunanlardan satın aldıkları ürün bedelinin brüt tutarı üzerinden **prim borçlarına mahsuben ve borç tutarını geçmemek şartıyla 1/1/2014 tarihine kadar %1 kesinti yaparken, bu tarihten sonraki alımlarda ise %2** oranında kesinti yapmaktadırlar.

Teşekkür Ederiz.